

30.9.2025

KUNNANHALLITUKSEN VASTINE VUODEN 2024 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

3.1 Strategia

Enonkosken kunnan toiminnan ohjaaminen ja johtaminen perustui vuonna 2024 kuntalain 37 §:n mukaiseen Enonkosken kuntastrategiaan 2022–2025, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.12.2021 § 55.

Strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024:

- Elinvoimainen kunta -tavoite jäi pääosin toteutumatta. Tärkeimmistä avainluvuista heikentyi muun muassa kunnan väkiluku (-33), työttömyysaste ja vuosikate. Kunnan kertynyt ylijäämä kuitenkin kasvoi. Kaikista avainluvuista ei ollut valmistunut vuoden 2024 tiedot eikä myöskään vuoden 2023 tiedot, joten arviointia ei pystynyt tekemään.
- Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt -tavoite toteutui.
- Kuntatalous on tasapainossa -tavoite toteutui.
- Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina -tavoite toteutui, vaikkakin terveysaseman aukioloaikoja on hyvinvointialue supistanut.
- Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa -tavoite toteutui.
- Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa -tavoite ei toteutunut, sillä uusia teknologisia ratkaisuja ei ole otettu käyttöön vuonna 2024.

Tarkastuslautakunta huomioi, että edelleen strategiasta johdetuille tavoitteiden mittareille ei ollut kaikilta osin asetettu tavoitetasoa. Oli ainoastaan asetettu mittari. Uudessa strategiassa mittareihin ja niiden tavoitetasoihin on kiinnitettävä huomiota.

Kunnan markkinointia ja viestintää on kehitetty hyvään suuntaan ja positiivisen kuntakuvan kehittämistä on syytä jatkaa.

Kunnanhallituksen vastine

Tarkastuslautakunta toi arviointikertomuksessaan esille, että elinvoimainen kunta -tavoite jäi pääosin toteutumatta. Tärkeimmistä avainluvuista heikentyi muun muassa kunnan väkiluku (-33), työttömyysaste ja vuosikate. Kunnan kertynyt ylijäämä kuitenkin kasvoi. Kaikista avainluvuista ei ollut valmistunut vuoden 2024 tiedot eikä myöskään vuoden 2023 tiedot, joten arviointia ei pystynyt tekemään. Tarkastuslautakunnan huomio on oikea, koska mm. elinkeinorakennetta kuvaavien mittareiden tulokset tulevat jopa kaksi vuotta jäljessä.

Kunnanhallitus toteaa, että strategiasta johdetuille tavoitteille ei voida kaikille asettaa numeerista mittaria, vaan mittari voi olla myös laadullinen. Tavoitteiden ja mittareiden laadintaa on pyritty määrätietoisesti kehittämään vuodesta 2020 lähtien ja työ jatkuu

30.9.2025

edelleen. Vuodelle 2026 talousarvio laaditaan vuoden 2022–2025 strategian pohjalta, koska uudet luottamushenkilöt aloittivat toimintansa kesäkuussa 2025 ja on perusteltua, että he myös pääsevät vaikuttamaan uuden kuntastrategian sisältöön vuosille 2026–2029. Uuden kuntastrategian mukaiset talousarvion tavoitteet otetaan siis käyttöön vuoden 2027 talousarviota laadittaessa.

Tarkastuslautakunta toi arviointikertomuksessaan esille, että kunnan markkinointia ja viestintää on kehitetty hyvään suuntaan ja positiivisen kuntakuvan kehittämistä on syytä jatkaa. Kuntamarkkinointia on kehitetty siten, että painopiste on siirtynyt viimeisten vuosien aikana yhä enemmän sosiaaliseen mediaan ja sähköisiin viestintäkanaviin. Kuntaviestintä painottuu edelleen liikuntaan, tapahtumiin, osallisuuteen, yhteistyöhön ja perheisiin. Myös vuonna 2024 alkanut Enonkoski kutsuu!-hanke on nimenomaan kuntaviestintään painottuva hanke, jolla pyritään edistämään Enonkosken kunnan näkyvyyttä ja asumisen mahdollisuuksia kunnassa sekä tuoda esiin kiinteistöjen potentiaalia sekä uusille asukkaille että nykyisille omistajille.

Enonkosken kunnassa toteutettiin loppuvuodesta 2024 kuntalaiskysely, jossa kysyttiin mm. kuntalaisten näkemyksiä kunnan tuottamista palveluista. Tulokset olivat pääasiassa myönteisiä. Kokonaismielikuvat kunnan tuottamista palveluista oli 91 % vastaajan mielestä myönteinen tai melko myönteinen. Eniten vastaajissa huolta aiheutti sote-palvelujen tulevaisuus – lähipalvelujen säilyminen kunnassa.

3.2. Yleistä

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta toi esille, että valtuustoon nähden sitovilla tulosalueilla oli kaksi määrärahan ylitystä tai tuloarvion alitusta, kunnanhallituksen ympäristöterveydenhuollon ja vapaa-aikatoimen hallinnon-tulosalueilla. Kunnanhallituksen ympäristöterveydenhuollon ylitys oli 16 730 euroa ja 22,3 %. Ylitystä ei voida pitää euromääräisesti merkittävänä. Vapaa-aikatoimen hallinto -tulosalueen tuloarvion ylitys oli 6 282 euroa ja 36,8 %. Ylitystä ei voida pitää euromääräisesti merkittävänä.

3.3 Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta tuo arviointikertomuksessaan esille, että tiedonhallintasuunnitelmaa ei ole tehty yleishallinnon henkilöstöresurssien vuoksi. Tietosuojapoikkeamia ei ole kuitenkaan ilmoitettu vuonna 2024 ja tietosuojaohteja on noudatettu. Lisäksi arviointikertomuksessa tuodaan esille, että ympäristöterveydenhuollolle asetetun yhden tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen osittain. Tilinpäätöksessä ei kerrottu ympäristöterveydenhuoltoa koskevista palautteista. Talousarvion ylitystä oli 16 730 euroa, johon saadaan palautusta vuoden 2025 puolella 5 344 euroa.

Maankäytön hallinnalle asetettu yksi tavoite ei toteutunut. Tonttimarkkinoille ei ole tehty omaa osiota kotisivuille henkilöstöresurssien takia. Tavoite jäi toteutumatta myös vuonna 2023.

30.9.2025

Työmarkkinatuen kuntaosuus ei vähentynyt 5 % tai pysynyt samana verrattuna vuoteen 2023. Tässä oli kasvua 6,8 % edellisvuoteen nähden. Tavoitteena oli pitää yksi kyläilta/kylä. Kyläiltaa ei pidetty Simanalassa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta hieman kasvoi edellisvuodesta ollen 12,4 % (11,3 % v. 2023 lopussa), pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli 18 henkilöä vuoden lopussa (16 henkilöä 2023) eli 3,5 % työvoimasta (3,1 % työvoimasta vuoden 2023 lopussa). Tarkastuslautakunta katsoo, että kunnanhallitus saavutti tavoitteensa melko hyvin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallituksen tulosalueista yksi ylitti toimintakatteensa vuonna 2024. Ympäristöterveydenhuollon ylitystä, 16.730 euroa ja 22,3 %, ei voida pitää merkittävänä ylityksenä euromääräisesti, varsinkin, kun siihen saadaan palautusta vuoden 2025 aikana 5.344 euroa.

Henkilöstön koulutuksen riittävyteen ja ajantasaisuuteen on kiinnitettävä huomiota. Toivotaan toimialajohtajien huolehtivan henkilöstön riittävästä koulutuksesta.

Kunnanhallituksen vastine

Tarkastuslautakunta tuo arviointikertomuksessaan esille, että tiedonhallintasuunnitelmaa ei ole tehty yleishallinnon henkilöstöresurssien vuoksi. Tarkastuslautakunnan huomio on aivan oikea ja tiedonhallintasuunnitelmaa on tarkoitus alkaa rakentamaan vuoden 2025 aikana niillä henkilöstöresursseilla, jotka ovat käytettävissä.

Ympäristöterveydenhuollon ylityksen syynä oli se, että ympäristöterveydenhuollon eläinlääkintää koskeva suurin laskutuserä tapahtui vasta joulukuussa 2024, jolloin lisämäärärahaan ei pystytty varautumaan. Joulukuun 2024 viimeinen lasku oli suurempi kuin aiemmat, koska siihen oli lisätty ne suoritteet, mitä eläinlääkärit syystä tai toisesta eivät ole raportoineet ajallaan eli heti kunkin kuukauden päätteeksi. Ympäristöterveydenhuolto ilmoitti tuolloin, että he pyrkivät aktiivisesti jatkossa laskuttamaan kuntia ajantasaisesti toteumista. Ja kuten toisaalta tarkastuslautakunta tuo esille niin ympäristöterveydenhuolto palautti Enonkosken kunnalle vuoden 2024 kunnan maksuosuuksia takaisin vuoden 2025 alkupuolella. Ympäristöterveydenhuoltoa koskevia palautteita ei ole Enonkosken kunnan osalta raportoitu v. 2024.

Maankäytön hallintaa koskeva tarkastuslautakunnan huomio on aivan oikea. Haasteena tonttimarkkinoinnissa on rakentamisen täydellinen pysähtyminen koko Etelä-Savon alueella, ja Enonkosken kunta onkin panostanut uusien asukkaiden saamiseen kuntaan Enonkoski kutsuu!-viestintähankkeen avulla, jossa nimenomaisesti painotetaan kunnassa jo olevien tyhjien tai vajaakäyttöisten kiinteistöjen markkinointia.

Tarkastuslautakunnan toi esille, että työmarkkinatuen kuntaosuus ei vähentynyt 5 % tai pysynyt samana verrattuna vuoteen 2023. Tässä oli kasvua 6,8 % edellisvuoteen nähden. Syynä tähän on yleinen heikko työllisyystilanne ja erityisesti Enonkoskella haasteena on

30.9.2025

työpaikkojen puute (kohtaanto-ongelma) sekä osittain myös vajaakuntoisten työntekijöiden vaikeus työllistyä vapaille työmarkkinoille.

Tavoitteena oli pitää yksi kyläilta/kylä. Kyläiltaa ei pidetty Simanalassa, koska Simanalan kyläyhdistys lopetti toimintansa ja kylätalo laitettiin myyntiin.

Kunnanhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan havainto henkilöstön koulutuksista on perusteltua. On huomioitava, että henkilöstö käy täydennyskoulutusta myös webinaareina/verkkokoulutuksina, joita kaikkia ei ole ilmoitettu täydennyskoulutukseksi.

Kunnanhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa kuluneesta vuodesta 2024!

